

Tódor János

FALUSI CASANOVA

Vadászjelenetek egy házasságból

„Nagyon kérlek, ha időd engedi, látogass meg. Igazságtalanul tartanak fogva, tönkre akarják tenni az életemet. Nem akarom elveszíteni a fiaimat...”

Egykori katonatársom, István levele, amelyből az előbbi sorok valók, alaposan felkavart, hiszen idestova húsz éve már, hogy nem láttuk egymást. A leszerelést követő hónapokban hívtam még egyszer telefonon, aztán úgy tetszett, végleg megszakadt közöttünk a kapcsolat. Mint írta, egyik újságban találkozott a nevemmel, s oda küldte a levelét.

István az M-i megyei börtönbe hívtam beszélőre, ahol immár a harmadik hónapja várja a tárgyalását. Tavasszal, emberölési kísérlet miatt került előzetes letartóztatásba. Többször is jártam nála, s megígértem neki, hogy a saját elmondása és az azóta megszületett vádirat alapján közreadom családi életének szomorú, s olykor bizony meglehetősen brutális jeleneteit.

Megpróbáltam szóra bírni katonatársam feleségét is, de ő hallani sem akart erről. A „minden bajok okozójának” tartott harmadik személy, aki István szerint feldúlta a családi békét, ügyvédjével üzent meg, hogy becsületsértés és rágalmozás miatt pert fog indítani ellenem, amennyiben írni merek a dologról. A fenyegetés persze nem szegte kedvem, sőt. Mindenesetre az ügyben szereplők személyi jogaira tekintettel az érdekeltnek nevét és a történet helyszínét megváltottam.

V á d í r a t

az emberölés büntettének kísérlete miatt Kis István ellen indított bűnügyben.

Kis István vádlott Cs. Judittal 1980. december 16-án kötött házasságot, mely házasságból két gyermekük született. Vádlott és felesége korábban Miskolcon laktak, majd 1992. nyarán F.-en vettek családi házat és oda költöztek. A vádlott kertszomszédságában lakott Berta László sértett, aki 1993 őszétől rendszeresen megjelent a vádlott lakásán, főleg akkor, amikor a vádlott nem tartózkodott odahaza.

„1992. augusztusában költöztünk ki F.-re, a Nyárfa utcai családi házba. Félig kész állapotban volt, rendezetlen udvarral, kerttel. Garázst, baromfiházat, sertésólat és a járdát saját erőből csináltam meg. Augusztus végén, szeptember elején a központi fűtést szereltük az egyik ismerősömmel. Mivel a szomszédom, Berta magánfuvaros volt, megkértem, hozzon haza néhány dolgot, amit meg is tett. Sajnos szeptember végén, saját hibámon kívül üzemi balesetet szenvedtem, szilánkos orsócsont-törést a jobb kezemen, így kórházba kerültem. Október 4-én mehettem haza. Legnagyobb meglepetésemre Berta nap mint nap megjelent a lakásunkon. Megkérdeztem a feleségemet, hogy mit jelentsen ez, mire ő így felelt: - Neki is ugyanolyan joga van itt, mint neked!

leülttem az asszonyt szemtől szembe, s azt mondtam neki:

- Anya. te lefeküdtél a Lacinak!

• Ne hidd, Pityu - válaszolta ő.

- Ne hazudjál, nem érdekel, hogy felszarvaztál, de fejezd be. Remélem, az én gyerekeim anyja nem lesz más kurvája! Figyeld meg, kénytelen leszel majd lefeküdni vele mindig, mikor neki kedve tartja.

Így is lett Feleségem egy szakközépiskolában volt vezetőszakács. Nagyobbik, István fiam az onnét nem messze eső általános iskolába járt, így mindig oda ment le hozzá, ha vége volt a tanításnak. Több esetben én is bementem Miskolcra a nejem munkahelyére, hogy együtt menjünk haza autóval. Ám őt gyakran nem találtam ott, csak délután fél négy körül érkezett vissza, általában Berta társaságában. Ha kérdeztem, merre járt, azt felelte, ide meg oda kellett mennie.

-Miért nem a Skodával mentél? - érdeklődtem, mire ő:

- Miért ne takarékoskodjak a benzinnel, ha a Laci elvisz?!

Persze Berta mindig csak véletlenül járt arra. Szóltam a feleségemnek, hogy nem lesz ennek jó vége...”

A fentiek miatt vádlott és felesége között a házassági életközösség megromlott, többször volt közöttük nézeteltérés, szóváltás. Vádlott ismételtén kérte a feleségét, hogy szakítsa meg a kapcsolatot Berta Lászlóval, azonban a felesége a keresnek nem tett eleget.

„December végén, nem sokkal karácsony előtt, este fél tizenegykor jöttek haza Berta Zsukjával, a nejem eléggé ittas állapotban. Amikor meg mertem tőle kérdezni, hogy hol járt, azt felelte, hogy a Lacival borért, a gyerekeket meg Miskolcon, az anyjéknál hagyta. No, akkor szép munkát végeztetek, jegyeztem meg. Szilveszter után két nappal megint késő este ért haza. Összevissza hazudozott, majd megjelent Berta, s azt kérdezte tőle, hogy Jutka, nem volt-e probléma.

- Ne törődj vele, eddig is ott b...m át a Pityut, ahol én akartam - mondta neki nevetve a feleségem.

Odaszóltam nekik, nehogy azt higgyék...

Berta továbbra is bejárt az asszonyhoz, s a feleségem mindig késő este jött haza. A hátsó ülés rendre tele volt hajszállal, persze veszekedtem vele. Egyik este munkából érkeztem haza, amikor a kisebbik fiam így szólt hozzám:

- Apa, az anya a Laci bácsival jó sokáig be volt zárkózva az Árpi bácsi szobájába.

Ez udvarra néző ablakú szoba, nem kell a függönyt sem elhúzni. Árpi a bátyám, ő szokott ott aludni, ha kijött segíteni. Kérdeztem a nagyobbik gyereket, Istvánt: - Igen, apu - válaszolta -, úgy volt, ahogy Bazsi mondja, de anyu azt mondta, ha meg merjük neked mondani, szétveri a fejünket...

A feleségem himelt-hámolt, mikor kérdőre vontam:

- Nekem hiszel, vagy a gyerekeknek, te bolond?!

- Azt ne mondjad már, hogy a két gyerek egyszerre hazudik - jegyeztem meg, de nem csináltam jelenetet.

Mivel minden nap csak este hét után értem a busszal haza, szorgalmasan folyt a látogatás. Hazafelé úton-útfélen megállítottak az ismerősök, hogy én talán vak vagyok. Balázs fiam azzal fogadott, hogy olyan jó, ha én sokáig dolgozom, mert akkor jön a Laci bácsi, s ők kimehetnek játszani. Mikorra én hazaértem, már sohasem találtam ott.”

„Eljött a húsvét. Reggel a gyerekekkel piros tojást festettünk, jöttek a szomszéd gyerekek, ismerősök locsolni, ahogy az faluhelyen szokás. Az asszonnyal később felmentünk barátainkhoz, Ambrus Mihályékhoz. Mivel Ambrus öccse, Mihály is volt nálunk locsolni, én átmentem, szembe, a házukba, hogy meglocsoljam a feleségét. Amikor Mihályékhoz visszatértem, a nejem már nem volt ott. Ambrusék azt mondták, hogy Berta Lászlóval ment el... Azután mesélték el, hogy előtünk járt náluk Szilvási Miklós, s szóltak neki, hogy menjél haza, Miklós, mert a Berta bement hozzátok, nehogy baj legyen... Elmondták, hogy Berta már önának, meg a mellettük lévő Wolf Ferencnéél is próbálkozott. Erre én is hazasiettem.

Jó idő volt, a gyerekek az udvaron játszottak. Az udvar felé néző ablak alatt állt a Pannónia motorkerékpárom, ráálltam és úgy néztem be. Látom ám, hogy odabent a feleségem és Berta anyaszült meztelenül szeretkeznek. Bementem rögtön a lakásba. Nejem a kishozából kifelé jövet vette magára a ruháját, majd megállt keresztbe az ajtóban. Rövid időre rá Berta is kijött, és vigyorogva mondta:

- Pista, ne csinálj circuszt, beszéljük meg a dolgokat.

- Hülyébbek vagytok az egyszeri kártyásnál: huszonegyre is húztok. Ezen nincs mit megbeszélni. Takarodj kifelé a lakásomból - szóltam Bertának. - Te pedig - fordultam az asszonyhoz - tűnj be a szobába, látni sem bírlak.

- Csinálhatsz akármit, ahhoz két tanú kell, különben a bíróság sem hiszi el - jegyezte meg pofátlanul Berta

- Nekem ehhez nem kell tanú. Elég, amit láttam. Tűnjél innen...

Kimentem a garázsba az idegességemet levezetni. Kis idő múlva visszatérve látom, hogy Berta továbbra is ott ül, és piros tojást zabál. Újra mondtam neki, hogy takarodjon.

- És ha nem tűnök, akkor mit csinálsz? - kérdezte csámcsogva. Leven fizikailag sokkal erősebb, mint én, semmit sem tehettem.

Másnap reggel a fiúkkal bementem Miskolcra, Berta meg minden nap a feleségemhez, aki egy hét szabadságot vett ki. Amikor Bertával találkoztam, újra megmondtam neki, hogy a lakásomba be ne tegye a lábát. Erre ő gunyorosan felelt:

- Te nyuszi vagy, nyuszipista... Különben meg mehetsz akárhová, nekem pénzem van, s a rendőrségen összeköttetésem.

Április végén az asszonyt elkísértem az abortusz bizottság elé. Azt hitte, nem vettem észre, hogy terhes lett. Pár napra rá hazaérkezve látom, hogy a feleségem az üvegverandán ül, és totálkáros. Kérdésemre, hogy mi ez, azt dűnnyögte, hogy megünnepelték Lacival az anyák napját.

- Ez így nem lesz jó, anya - mondtam neki.

Többször is bementem a szüleihez Miskolcra, de az anyósom mindannyiszor hazugsággal próbált félrevezetni. Minden esetben a Zsukkal volt a nejem, a Bertával. Hol az Avason, hol a fenyesben, hol itt, hol ott. Könnyörgtem neki, fejezze be, jöjjön haza. Május közepén vissza is jött, de Berta nem hagyta békén, a nyakára járt a munkahelyén. Elvettem tőle a kocsi kulcsot, mire ő kinevetett. Mint később kiderült Berta csináltatott a kocsihoz kulcsokat. Neki ezt is szabad volt! Így érkezett el május 25-e."

Vádlott többször kérte Berta Lászlót, hogy ne menjen a lakásukra. Mivel ennek ellenére Berta ott megjelent, emiatt közöttük is volt szóváltás, nézeteltérés, majd 1993. május 25-én tettelegességre is sor került, amikor is Berta László a vádlottól elvette a nála lévő kést, azzal ne tudjon támadni.

„Hazaérkezve a munkából csak a bátyám és a két fiam volt odahaza, mivel a feleségem kisegítőként dolgozott az Erdei Motel éttermében. Este kilencig vártam, de csak nem jött. Leültem az udvaron egy hasáb fára, akkor érkezett meg kocsi. Nem szóltam hozzá, csak felálltam. Ő sem hozzám. Elindultam felé, mire ő elfutott, mint kiderült attól félt, hogy a zsebemben lévő késsel bántom. Bertáék háza felé szaladt, én meg utána.

Berta László, ifjú Berta László, valamint Berta Lászlóné kint voltak az udvaron. Kérdeztem tőlük, nem látták-e Jutkát. Nemmel feleltek. Tovább mentem, de mivel nem találtam, visszafordultam és hazamentem. A kocsi nem volt az udvaron. Szóltam a bátyámnak, hogy átmegyek a bisztróba. Este, úgy féltizenkettő felé jöttünk hazafelé Ambrus Zsigmonddal, mögöttünk pár lépéssel Nyeles István. Bertáék kapuját elhagyva, a járdára térve, Berta és a fia kiugrott mögöttünk. Berta az árkot átugorva két kézzel nyakon ragadott, s a fonott drótkerítésnek nyomta a fejemet. Fia, László húzta le rólam: „Apu, hülye vagy, megfojtod!” Nyeles Pista is szólt neki: „Hagyjad abba, Laci, ebből baj lehet.” Berta elengedte a nyakamat, s kivette a zsebből a kést, s közben azt mondta, hogy majd a bíróságon találkozunk. Másnap reggel bejött hozzánk Ambrus Zsiga, s arra kért, felejtsem el, hogy este együtt mentünk haza...

Feleségem hétfő este, mikor hazaért a pásztoróráról, megjegyezte:

- Szerencséd volt tegnap, hogy Lackó lehúzta rólad a Lacit, mert Zsiga úgysem segített volna.

Június első napjaiban a feleségem nem szólt egy szót se, bement a kórházba és elvette a gyereket. Június 8-án és 9-én megint kétnapos munkán voltam. Hazaérve megtaláltam a félliteres konyakos üveget - üresen. Amikor kérdeztem, a nejem így válaszolt:

- Ne félj, nem b...t meg!

- Na, vigasznak nem is olyan rossz! - feleltem erre én.

Másnap reggel feleségem megcsókolt, odabújt hozzám és odasúgta, hogy a többi megkapom este

- Jó, jó - feleltem -, de remélem ma nem lesz ügyfélfogadás. Erre a helyzet estére dettó ugyanaz! Veszekedtem vele, elmondtam mindenféle riherongynak. Amíg a szomszédban voltam, összekapta a két gyereket és beköltözött az anyjékhöz Miskolcra. Utánuk mentem. Az anyósomékhoz érve a kisebbik fiam nyitott ajtót: - Apa, anyu elment a Laci bácsival kocsin, de a mama azt mondta, hogy megver, ha eláruljuk neked.

Június 14-én, a gyerekek kérésére, lementem nejem munkahelyére. Balázs fiam szeretett volna velem jönni, de a feleségem egyik munkatársnője bezárta előlem a húselőkészítőbe. Nem műsoroztam, a nagyobbikkal elmentem haza.

Berta nap mint nap ment érte, aztán vitte a természetbe, vagy a szüleihez. Június 20-án István, aki mindig jött velem a munkahelyemre, kérte, hadd mehessen el fagyizni. Elengedtem. Fél kettőkor szólt az egyik segédmunkás, hogy két gyerek keres. Kettő nem lehet, mondom, hiszen csak az egyik van velem. Kimentem a felújítás alatt álló óvodaépületből, és tényleg ott volt a két gyerek.

- Apu, elhoztam a Bazsit - mondta István - mégis csak a tesóm...

Na, ebből balhé lesz, gondoltam. Balázs arra kért, hogy menjünk haza. Meg is érkezünk a busszal, lépkedtünk a járdán. A volt tsz. irodával szemben álló hársfához érve vettem észre, hogy az úton egy Wartburggal jön a feleségem. Klein Antal büfés kocsija volt, benne ült az anyósom is. Nejem kiugrott az autóból, és se szó, se beszéd a kezében lévő kulccsomóval belevágott a jobb szemembe, aztán Bazsit berángatta a Wartburgba. Másnap a miskolci SZTK-ban jelentkeztem, s mindent elmondtam a szemorvosnak. Nem kértem magam táppénzre, nem jelentettem föl a feleségemet.

Július első napjaiban a kávédarálót javígtattam István fiam, meg az egyik szomszédom társaságában. Egyszer csak betopant Berta kezében egy levelet lobogtatva, majd a következő párbeszéd zajlott le közöttünk.

Berta: - Ne azzal foglalkozzál, hogy b...m a feleségedet, hanem inkább a kertet rakjad rendbe. Példát vehetnél az enyimről.

Én: - Persze, mert a feleséged és a anyád megcsinálja.

Berta: - Tudod, az a nő napközben is kívánja, miért nem ugrasz haza a munkahelyedről?

Én: - Mert nem magánfuvarozó vagyok, hanem vállalati dolgozó.

Berta: - Ezt a nőt állandóan b...i kell, te csontváz vagy hozzá.

Én: - Te úgyis ezt csinálod... Különben sem te fektetted le, hanem a konyak.

Berta: - Mindenki úgy szerzi meg a nőt, ahogy tudja.

Én: - Hagyjál békén. Neked nagyok a gyerekeid, te könnyen beszélsz, de nekem még kicsik, és nem szeretném a családot szétrobantani.

Berta: - Engem a gyerekek nem érdekelnek, csak a Jutka lába köze. Te meg pénzeled a fiaidat, hogy minket figyeljenek.

Mivel nem szóltam hozzá többet, elment. Szüleimtől tudtam meg, hogy lement hozzájuk cirkuszolni H-ra.

Július 25-én hazajött a feleségem, s otthon is maradt. Sírt, hogy jobb lenne meghalni, és megígért mindent. Mondtam neki, hogy nem kell ezért meghalni, csak küldje el a Bertát.

- Ha az olyan könnyű lenne... - felelte. Tiszta seb volt. Hüvelytabletát, meg Klion B-t kellett szednie.

- Neked is kéne szedned - mondta.

- Miért, hiszen velem nem is voltál?

- Hát az én fertőzött vérem miatt...

Elmúlt a gyulladás, a seb. A kezelés alatt Berta újra ott folytatta, ahol abbahagyta. Mondtam a nejemnek, hogy én nem lehetek folyton mellette, nem vigyázhatok állandóan rá. Ebben hibázatom a munkahelyi főnökei is, hiszen hagyták lófrálni.

Augusztus 15-én megbeszéltük, hogy délután fél négykor találkozunk a szüleinél. Este hatig nem érkezett oda, pedig a munkahelyéről már régen eljött. Hazamentünk F-re, ő csak késő este érkezett meg. A fiúkat beküldtem a nappaliba, utána kérdeztem tőle, hogy hol volt már megint.

- Te rohadt k...a! Neked előbbre való a Berta, mint a két gyereked meg én?!

A feleségem ököllei szájon vágott, négy-öt hétig dagadt volt utána az arcom Erre én is pofon vagdostam, de sem az orra vére nem eredt el, sem más. Az üvegezett előtérből kilépve, kezemben a kávéfőzővel, a konyhába indultam, hogy teszok föl egy kávé.

Berta úgy jött be, hogy észre sem vettem. Hátulról elkapta a nyakamat. Amikor a két gyerek bejött, elengedett, de megfenyegetett, ha meg egyszer hozzá merek nyúli a Jutkához, így mondta, 0 Jutkához, akkor agyonver. Aztán meg azt kérdezte, hogy miért nem ütöm le őt, ha olyan nagy legény vagyok.

- Azért, mert szemetebb ember vagy annál, hogy megérdemeljed, hogy kezet emeljek rád - válaszoltam neki.

Feleségem az ő kocsijával ment be Miskolcra."

Kis Istvánná 1993 augusztusában a házassági életközösséget megszakította férjével, és F-i közös lakásukról Miskolcra költözött a szüleihez. Magával vitte a két kiskorú gyermeket is. Vádolt feleségét Miskolcon rendszeresen meglátogatta. Kis Istvánné 1993. októberében a házasság felbontása iránt a Miskolci Városi Bírósághoz keresetet nyújtott be, azonban december 25-én kibékültek, így a bontóper közös megegyezéssel megszüntették.

„Berta nap mint nap ment föl az anyósomékhöz, vagyis hozzá. Majd miután nejem a barátánőjétől, aki a körzeti orvos asszisztense, megtudta, hogy nem volt orvosnál, följelentett. Feleségem a meghallgatásakor azt vallotta, hogy nekem a fogamtól volt megdagadva az állom. A rendőrségen ezt a verziót fogadták el. Berta a karácsonyi kibékülésünk után sem hagyta békén a nejeimet. Anyósomékat kértem, tiltsák ki a lakásukból ezt az embert, mindhiába. Nekik fontosabb volt a napi 2-3 liter bor, fél liter konyak vagy pálinka, mint a családi béke. Ha nem mentem az asszony elé az iskolába vagy vele a boltba, Berta máris lecsapott rá. Télen anyósék lakásán voltak a partik, a nagyszülők az unokákkal ilyenkor vagy a közeli borozóba, vagy a Sport vendéglőbe vonultak le. Ha rossz volt az idő, az anyósék a fiúkkal a szobába húzódtak, Berta meg a feleségem pedig a konyha padlójára tett szivacson működtek. A válóper tárgyaláson a nejem sírt, hogy legalább az egyik gyereket hagyjam neki. Mondtam, hogy szó sem lehet róla, hiszen az egyik a másik nélkül nem gyerek. Én ismerem őket, én neveltem mindkettőt. Berta ara biztatta, hogy veresse meg magát velem, kibír még egy verést s ő aztán elrendez engem a pénze meg a rendőrségi ismeretsége alapján. Az anyóséknál Berta elkezdett velem egyezkedni: feldobott egy fém tizest, fej vagy írás, s felajánlotta, ha beleegyezem, hogy az egyik héten ő a gazda, a másikon meg én, cserében ad nekem pénzt. Mondtam neki, hogy nem vagyok én mackó, s a feleségemet sem tartom sajtnak, hogy osztokodjam rajta. Erre azt felelte, hogy én nagyon önfejű vagyok, majd elkezdte ecsetelni, hogy a Jutka közepesen csinos, jó combjai és mellei vannak, jó közepes a lába köze. Őneki csak tizenharc centis, de duzzad, ha macerálják... A védelemről meg a fedélzetmesternek kell gondoskodni.

-Mond[al] még ilyeneket, nem szégyelled magad! - szóltam fölhabórodottan.

- Minek beszélsz ilyeneket, amikor ennyire nyíltan csinálják - csóválta a fejét az anyósom is.

Hába küldtem el. nem volt hajlandó soha elmenni. Pofátlanságára mi sem jellemző jobban: anyóséknál centrifugáltam, teregettem a ruhákat, azt hitte nem hallom, és elkezdte fűzni az asszonyt:

- Jutka, küldd el a Kist, és elmegyünk valahova.

- Mit képzelsz, ő mégiscsak a férjem! - válaszolta a nejem.

Kis Istvánná 1994. március 1 1-én férjével a házassági életközösséget ismét megszakította, gyermekeivel újra Miskolcra, a szüleihez költözött. Kis István vádolt ismét felkereste a feleségét, s kérte a házassági életközösség helyreállítását, azonban felesége erre nem volt hajlandó. Kis István 1994. március 14-c és 21-c közötti időben többször felesége szüleinek a lakásán találta Berta László sértettet. Vádlit saját lakásán egy tiszta lapra elkeseredésének hangot adó tartalmú szöveget írt, s a gyermekeit ábrázoló fényképre azt írta, hogy csak őket sajnálom.

„Március 11 -én este hétkor bezörtetett a lakásunkba Berta, nejem ment ki. Megitatott vele egy liter rizlinget, aztán még hozott egy üveg Bikavért, két sört, s egy Boglári leánykát. Feleségemet felelős-

ségre vontam, mire ő, úgy ahogy volt, otthonkában, kiszaladt. Kértem, ne vicceljen, jöjjön vissza. Vissza is jött, én meg bementem a konyhába. Pár perc múlva Berta beszólt, mint aki menni készül, hogy jóéjszakát, feküdjünk le. Utána lépve láttam, hogy a nejem már bent van a Zsukban. Elmentek. A kilences busszal bementem az anyósékhoz, este tízig vártam, de csak nem jött. Apósom mondta, hogy feküdjek le ott, de én hazamentem. Akkor írtam a gyerekek fényképének a hátuljára, hogy csak titeket sajnállok. Egy körülbelül másfél méter hosszú, kéteres rézdrótra dugvillát szereltem, a másik végére pedig a két karikagyűrűt tettem, eltökélve, hogy végzek magammal. Egy papírra, végsőkig elkeseredve, az alábbiakat írtam: „Házassági évfordulónk és húsvét alkalmából ennél szebb ajándékot nem is kaphattál volna. Legyél olyan boldog a Zsukban b...s közben, mint én melletted a 14 év alatt. A saját gyereked által nekem vett törkessel nem akartam véget vetni a kurva életednek! a „Tróger”

Aztán mégsem volt hozzá bátorságom...”

Vádolt 1994. március 21-én 21 óra körüli időben F.-ről Miskolcra jött, amikor is magával hozott egy 32 cm hosszú bajonettből készített nagykest, amelynek a pengehosszúsága 21.5 cm, és a felesége szüleiének a lakására ment. A fenti időpontban Csóka János lakásán tartózkodott a felesége, két kiskorú gyermekük, Berta László sértett, valamint Csóka János és annak felesége. Amikor a vádolt becsengett nem nyitottak ajtót, attól tartva, hogy nézeteltérés támad, azonban a vádolt az ajtón dörömbölt. Ekkor Csóka János az ajtót kinyitotta, így Kis István vádolt az előszobába belépve meglátta Berta László sértettet is.

„Még előző héten, amikor fönt voltam, az anyósék kért, hogy Baláznak csizma kellene, de akkor nem volt nálam annyi pénz. Mivel lekéstem a buszt, taxival mentem be Miskolcra. Ott parkoltunk le Berta Zsukja mellett. Szóltam a sofőrnek, hogy legyen szíves várjon néhány percet, csak fölviszem a pénzt, s jövök, aztán megyünk vissza F-re. Ebben akadályozott meg Berta László. A lakásba lépve köszöntem neki, meg a szobában tévét néző gyerekeknek. Alig értem be, Berta rögtön rákezdte.

- Gyere csak te mocsok tróger, úgyis számolni valóm van veled.

- Mit akarsz te számolni? - kérdeztem tőle. A jobb oldali ajtószárfánál álltam, Berta elkapta a galléromat, s maga felé rángatott.

- Te személtáda, a saját lakásodon verlek agyon, ha még egyszer megpatkolod a kocsimat!

- Nem vagyok én patkolókovács, hagyjál békén. Nem azért jöttem, hogy veled veszekedjek - mondtam, s nyúltam a nadrágzsebembe, ahol a pénz volt.

Bementem a konyhába, amikor Berta utánam lépett, jobb kezével torkon ragadott, s teljes erővel a falon lógó pohártartóhoz nyomta a fejemet. Lábaik a nyitott ajtónak feszítve szorította a nyakamat, közben mondogatta, hogy: - Most megdöglesz, Kis! Most megdöglesz!

Megpróbáltam bal kézzel lerántani a kezét, de nem tudtam. A pohártartó léce eltört, odaszorult a fejem, nem tudtam mozogni. Ahogy a jobb kezemet vettem ki a zsebemből, az megakadt a hegygel fölfelé álló késben.”

A vádolt nyomban szidalmazta a feleségét és Berta Lászlót, amikor is Berta László megfogta a vádolt karját, őt csitította, és mondta neki, ha nem italoznak helyre jöhetne a felesége és közöttük a kapcsolat. Berta László közben elengedte a vádoltat és a konyhába indult, miközben a vádoltnak háttal állt. Ekkor a vádolt elővette a zsebéből a bajonettel, és azzal a sértettet közepes erővel, a jobb váll nyaki részén, felülről lefelé, a nyaki rész irányában megszurta.

„Mivel szólni nem bírtam, és sem a feleségem, aki az asztalnál állt, sem pedig az anyósom nem szólt rá Bertára, jobb kézzel a zsebbe nyúlva, a késnyelet megmarkolva, Berta feje fölött féloldalasan a jobb karja felé szúrtam.”

Anint a vádolt a sértettet megszurta Csóka János és Csóka Jánosné nyomban a vádolttoz léptek, s a kezét megfogva vele dulakodtak, hogy a kést tőle elvegyék. Eközben a kés Csóka Jánosné kezét is megsértette. Ariig Csóka János és Jánosné a vádoltal dulakodtak, Kis Istvánné a lakásból a közelben lévő rendőrségre futott, míg Ber-

ta László sértett - mivel a sérülése erősen vérzett - a kórházba ment, ahol nyomban műtétet hajtottak rajta végre.

„Feleségem felkiáltott: *Kés van nála!* Ahogy Berta vállát megszurttam, ő rögtön elengedte a nyakamat. Nejem ugyanabban a pillanatban jobb kézzel, amelyiken a gyűrűt hordja, teljes erőből a jobb szemembe vágott ököllel. Elsötétült előttem minden, a gyűrűk felhasították az arcomat, ömlött belőle a vér. Közben Berta levette a zöld katonazubbonyát, fehér molinofelsőjét, a vállán vékony piros csik jelent meg. Anyósomnak szóltam, hozzon kötszert, amit aztán Berta ráfogott a sebre, majd anyósom és feleségem támogatásával kiment a lakásból. Én is lementem, de a taxi már nem volt ott. A drozstón sikerült fognom egyet, amivel levitettem magam a szüleimhez H.-ra. Ők rögtön kérdezték, hogy mi történt. Megmondtam, hogy megszurttam Berta Lászlót. Édesanyámtól kértem egy korty pálinkát, ő meg mondta, hogy feküdjek le...”

Az igazságügyi orvos szakértő véleménye szerint a sértett sérülése 7-8 centiméter hosszúságú, jobbról-balra közel vízszintes, a nyak felé irányuló szúrcsatorna volt. Az eszköz sértette a csonthártyát. A sérülés 8 napon belül gyógyuló volt. Az adott testtájék anatómiai jellegére figyelemmel a sérülés súlyosabb következményekkel, pl. valamely nagyér folytonosságának megszakadásával, ezáltal akár halálos kimenettel is járhatott volna. A súlyosabb eredmény a szerencsés véletlen, valamint Csóka János és Csóka Jánosné közbelépése következtében maradt el.

„Reggel fél ötkor édesanyám fölkellett, de nem tudtam magam rászánni, hogy bemenjek a rendőrségre. Visszafeküdtem, késő délelőtt két rendőr jött értem. Bevittek Miskolcra a kapitányságra, ahol meg kellett várnom K. századost és Sz. alhadnagyot, akik éppen anyósoméknál voltak. Amikor engem kezdtek kihallgatni, mondtam a századosnak, hogy ne vegye ezt a dolgot egybe a válóperrel, ez csak közvetve annak a következménye. Mégis annak vette. Ezután Berta és anyósoméék vallomására nézve, kérdezte, hogy akkor hogyan is volt. Hol nemmel, hol meg igennel válaszolgattam, egyáltalában nem tudtam gondolkozni, bár ő mondta, hogy csak nyugodtan, fontoljam meg, mit mondok. Elmondtam újra, hogy én nem rugdostam az ajtót, és hogy egyáltalában nem szóltam Bertához. Azt, hogy a gyerekeim anyja nem lesz más kurvája, azt sem akkor mondtam Bertának, hanem még 92-ben, amikor kijöttem a kórházból és ott találtam nálunk. A feleségemet még a szülei előtt sem szidtam, nemhogy mások előtt, ha valami nem tetszett, azt otthon mondtam meg neki. Bertát pedig aljasabb embernek tartottam annál, hogy szót vesztegettem volna rá egyszer is. Én Bertát nem csak hogy nem bántottam, de azonkívül, hogy kértem, hagyja békén a feleségemet, nem is szóltam hozzá. Sem az anyósoméknál, sem pedig a saját lakásomon, ahol pedig nem egyszer találtam részegen az ágyon aludva. Nem igaz az sem, mondtam K. századosnak, hogy aljas módon, hátulról szúrta. Ő jóval erősebb fizikumú, mint én, mégis mindháromszor orvul támadott, nem pedig szemtől szembe. Egyszer sem mondtam olyasmit, hogy azért szúrta meg, hogy észre térítsem.

Amikor ezeket említettem, a kihallgatóim olyan megjegyzéseket tettek, hogy nem tartoznak a lényeghez. Nem is olvastam végig a jegyzőkönyvet, zúgott a fejem, forgott velem a világ, úgy írtam alá.

Aprilis 25-én találkoztam először az ügyem elodájával, B. zászlóssal. Neki is elmeséltem, úgy, ahogy volt, az esetet, de az előzményeket is. Majd megkérdeztem tőle, hogy miért csak az anyósom tudja, hogy itt vagyok a fogdán, miért nem értesítették a szüleimet?!

Honnan ismeri az anyósom az én jegyzőkönyvemnek a tartalmát? Miért csak akkor vittek le orvos szakértőire, amikor már begyógyult a faforgács okozta seb a nyakamon?

B. zászlós azt magyarázta nekem, hogy minden bűnöző felállít magának egy teóriát, így vagyok ezzel én is. Kikértem magamnak, s megjegyeztem, én nem állítottam fel semmiféle teóriát. Úgy mondtam mindent, ahogy történt, de nekik úgy látszik nem ez a lényeg, hanem hogy Bertát mentsék. Van is miért.

Szembesítettek Bertával. Azt állította, hogy ő tekerte ki a kést a kezemből. Én a földön feküdtem, ő mellettem térdelt. Nem igaz! Ő, bizonygatta, csak a vállamra tette a kezét. Attól nem szakadt volna le az ingem gallérja. Én egyáltalában nem mentem utána. És nem

csak gondoltam, de biztosam tudtam, hogy mindennap fenn van az anyósoméknál, partikra.

Amikor B. zászlós kiment a szobából Berta odafordult hozzám, és azt mondta:

- Úgyis nekem hisznek, nem neked...

Igaza lett.

A feleségemmel való szembesítéskor a zászlós így szólt hozzá:
- Jutka, ha nem azt mondja, amit először, följelentem, s nagyon megbüntetik!

Az anyósom esetében pedig:

- Juliska néni, hogy is volt? - kérdezte B. zászlós.

Anyósom: - Csak arra emlékszem, hogy annyi lesz...

B. zászlós: - Biztos, ha Bertával találkozom, akkor neki annyi lesz...

Anyósom: - Pityu ezt nem mondta...

B. zászlós: - Dehogynem... ez éveket jelenthet, Juliska néni.

Én közbeszóltam: - Maguk azt akarják, hogy ne legyek útban!

B. zászlós: - Maga hallgasson! Ne szóljon közbe!

B. zászlós: - Juliska néni, írja alá.

Anyósom: - Nincs nálam szemüveg, nem tudom elolvasni.

B. zászlós: - Juliska néni, biztos így volt, írja csak alá!

Anyósom: - Se dörömbölés, se ajtó rugdosás nem volt...”

Az igazságügyi orvos szakértői vélemény szerint Kis István vádlott nem gyengeelméjű, nem elmebeteg, tudatzavarban sem szenved és nem szenvedeti a cselekmény időpontjában sem. A vádlott régebben tudott feleségének a sértettel való kapcsolatáról. Azonban súlyos működéses ideggyengeséget okozó, illetve azzal együtt járó tartós, negatív érzelmi feszültség, vagy beszámíthatóságát érintő személyiségzavar nála nem igazolható. Az elmondottakra figyelemmel, képes volt arra, hogy cselekménye következményeit felmérje és e felismerésnek megfelelő magatartást tanúsítson.

„Berta ahogy kijött a kórházból ugyanott folytatta, ahol abba hagyta. Továbbra is zaklatja Jutkát, ráadásul a nagyobbik fiamat terrorban tartja, F.-en ő a Csák Máté, a helyi Casanova, neki úgy látszik mindent szabad, mert van pénze, meg rendőrségi összeköttetése. Feleségem fél tőle... Nem merte megmondani, mivel tartja sakkban, amikor legutóbb bent volt nálam egyre csak sirt, és azt hajtogatta megint, hogy a legjobb lenne meghalni.

Bertának F.-en ez már a negyedik vagy ötödik ilyen húzása, nem rajta múlt, hogy csak ennyi... Hány gyereket tehet még félárvává gátlástalansága, agresszivitása?!”

A vádlott bűnösségét részbeni ténybeli beismerése, az ügyben kihallgatott tanúk vallomásai, a szakértői véleményekben foglaltak, a bűneljéknél lefoglalt kés és csatolt egyéb iratok bizonyítják. A fenti tényállás alapján Kis Istvánt

v á d o l o m

1rd. a Btk. 166 §(1) bek.ütköző emberölés büntettének a Btk. 16§ szerinti kísérletével.

✱

Ekatonatársam, István, váltig állítja, hogy ő csak védekezésből szűrt. Ügyvédje szerint, ha a bíróság figyelembe is veszi ezt, akkor is csak kis esélye van arra, hogy felfüggesztett szabadságvesztéssel ússza meg. Felesége hetente bejár hozzá, s mióta nyári szünidő tart, a gyerekeket is viszi magával.

„Esküdjük, hogy végleg befejezte Bertával „s meglátom majd minden másként lesz, csak engedjenek ki. Megpróbálok hinni neki, mi mást is tehetnék...”

✱

1994 nyarán itt ért véget a kézirat. Ahogy az várható volt, katonatársamat csaknem három évi börtönbüntetésre ítélte jogerősen a bíróság. Tekintettel jó magaviseletére nem egészen két évet kellett eből letöltenie.

(1996)